

Nazioartea

Tupac Amaru Mugimendu Iraultzaileak (MRTA) mundua aztoratu zuen Gabonen atarian. Taldea ahanzturaren txokotik irten zen joan den abenduaren

17an. Limako Japoniaren enbaxadara indarrez sartu eta 400 pertsonatik gora bahitu zituen geroztik, munduko komunikabide guz-

ISAAC VELAZCO

MRTAKO ORDEZKARIA EUROPA

kiaren zain, eta berregituratzearen ostean gizartearen aurrean azaltzeko aukeratutako lehenengo ekintza ezin efektibistagoa izan da.

tietan azaldu da. Isaac Velazco Tupac Amaruko kideak argi esan digu MRTA ez zela desegin. Urratuta zituen egiturak berritzen aritu da isilean une ego-

«Peruko Gobernuarentzat baliorik ez duen kobrezko txanpon bat dira bahituak»

Isaac Velazcorekin telefonoz hitz egin dugu, bera Alemanian bizi baita asilo politikoa duelako. Egunotan komunikabideen txirrinak bere etxean isildu gabe jo duen arren, tartetxo bat eskaini digu gure galderei erantzuteko. Alemanian dagoen siberiar hotz ikaragarriak ez dio latinoamerikar ahoskera gozoa urratu.

■ **Tupac Amaruk eskaera batzuk egin ditu joan den azaroaren 17an Limako Japoniaren enbaxadara sartu zenetik.**

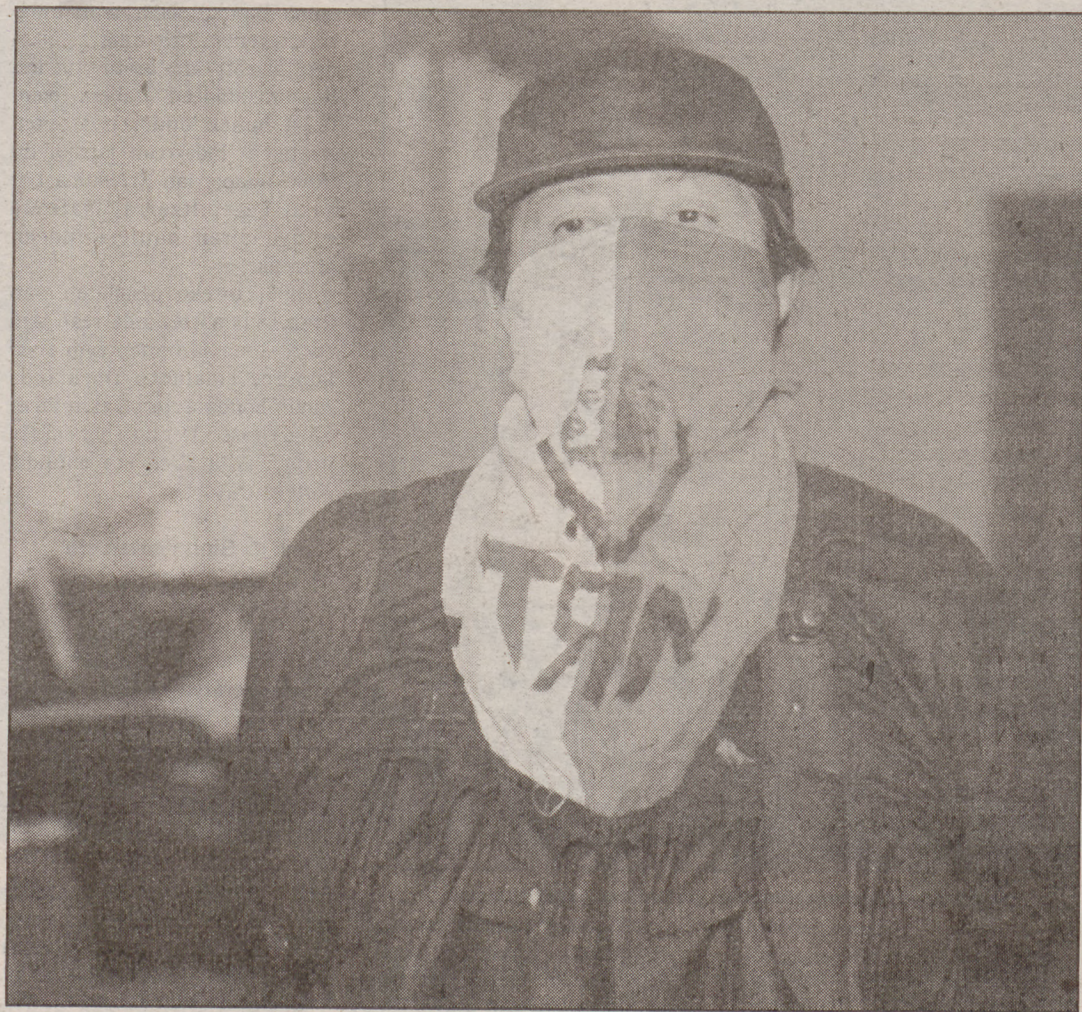
Tupac Amaru Mugimendu Iraultzailea alderdiak uste du auziaren konponbidea politikoa dela. Ezinbestekoa da hori Perun, politika egin behar da, eta ez autoritarismoa eta estatu terrorismoa erabili. Guk borondatea erakutsi dugu, proposamenak egin ditugu eta krisiari aterabide politikoa eman nahi diogula azaldu dugu. Gobernuak ohi bezala bere jarrerari eutsi dio, eta beraz, nazioarteko komunitateak, Fujimoriaren erregimena demokrazia gisa onartu zuenak, konturatu behar du demokratikotik ezer ez duela eta bai diktaduratik, estatu terrorismotik.

■ **Alberto Fujimori presidenteak argi utzi du kontzesioak egiteko prest dagoela, baina ez dituela MRTAko presoak askatuko eta ez duela Tupac Amaru-ekin negoziatuko MRTA alderdi politikoa bihur dadin.**

Ez dugu Fujimoriaren baimena behar alderdi politikoa izateko, gu jada bagara. Bere ikuspegi murriztean ez zaio buruan sartzen bera, gerrillari garaitu zion agintari gisa munduaren aurrean aurkeztu dena, kolokan dagoela. Bi irtenbide ditu: jarrera gogorra alboratu eta aterabide politikoa ahalbidetzea, edo bere gogortasunean aukera militarren alde egitea. Ondorioz, kostu soziala onartu beharko luke.

■ **Tupac Amaruk ez ditu Japoniaren enbaxadan bahituta dituen pertsonak aske utziko Peruko kartzelatan dauden MRTAko presoak kalera irten arte. Baina Fujimoriaren ezetzaren ondoren Tupac Amaruk beste aterabide bat onar dezake?**

Mahai gainean proposamen bat jarri dugu. Proposamen guztiak negoziatzea, baina bi aldeek ados jarri behar dute negoziatzeko. Gobernuak honi uko egiten dion bitartean guk geure jarrerari eutsiko diogu, eta eskaera aintzat hartzen ez bada, gerrako presoak egongo dira Li-

Isaac Velazco, Nestor Cerpa Cartollini (argazkian) enbaxada bahitua duen komandoaren buruzagiak bezala, MRTAko presoak aske uzteko eskatu du bahiketari amaiera emateko.

FERNANDO LLANO / AP

mako Japoniaren enbaxadan, eta MRTAren komandoa azkenera arte heltzeko prest egongo da, gure presoen askatasuna posible egiteko.

■ **Uste guztien arabera, bahiketa luzea izango da. Honek Tupac Amaruko gerrillariengan eragina izan dezake?**

Gu ohituta gaude mendian dauden mila eta bat zailtasunetara, eta hilabeteetan hiriburuko segurtasun baseetan bizitzera. Komando hau denbora luzean trebatu da segurtasun etxetan, erabat isolatuta. Gelan, sukaldetan eta komunean soilik mugitu da. Baldintzotara moldatzeko prestatuta gaude, gudan estresak eragiteko arriskurik ez dago. Baina enbaxadan dauden pertsonalitateak prest daude egoera horiek onartzeko? Hauek Gobernuak goi funtzionarioak dira. Indar Armatuak eta Poliziako buruzagiak dira, torturan eta giza eskubideak bortxatzen espezialistak, eta Gobernuaren estatu terrorismoarekin bat egin zuten. Gobernuak bi ministro dauka, epaiketa sumarisimoen politikarekin Fujimori babesa eman zioten magistratuak dauka. Inolako frogarik gabe milaka

eta milaka herritar zigortu zituzten magistratuak dira. Gobernuari laguntza eman zioten hauek, eta Gobernuak nola ordaindu die? Alboratuz. Baliorik gabeko kobrezko txanpon bat dira.

■ **Fujimorik indarra erabiltzeko agindua eman dezake bahiketarekin amaitzeko?**

Jarrera gogorra duenez aukera militarra besterik ez zaio gertatzen. Erabaki horri heltzea eragozten dio, ordea, komunikabideen presentziak. Baina zenbat denbora gehiago egongo da hor prentsa? Zenbat milioi dolar gehiago erabiliko dituzte informazio enpresa handiek, denbora luzea iraun dezakeen prozesu honetan? Komunikabideek atzera egin bezain pronto erregimenak ez du arazorik izango indarrez esku hartzeko.

Fujimoriaren jokabideak argi utzi du Perun betidanik egon dela diktadura. Diktadura bortitza eta odoltsua. Estatu terrorismoa aplikatu duen diktadura da, eta hori erabili du politika neoliberalarekin areagotzeko.

■ **Indarraren erabilpenak zein ondorio izango luke?**
Gobernuak bere jarrerari eus-

ten dio baina aukera militarren ondorioak aztertu behar ditu. Kostu soziala oso altua izango litzateke, enbaxadan dauden guztiak hilko liratekeela uste dut. Eskuhartze militarrek borroka gogorra sortzen dute, eta adituek badiote ere erasoak kostu sozial txikikoa izango dela, Rambo-ren filmeak soilik ikusita uler daiteke hori. Errealitatea ezberdina da eta eskuhartze horrek guztia suntsituko luke.

■ **Krisi honek zein eragin izan du kartzelatan dauden MRTAko presoengan. Zein da presoen egoera gaur egun?**

Lehen ere larriak ziren preso politikoen baldintzak. 23 ordu eta erdi zelda barruan egon behar zuten, eta hilabeteetan behin ordu erdiko bisita izan zezaketen. MRTAko Limako Japoniaren enbaxadan ekintza politikoko militarra hasi zuenetik preso politikok ezin dira patiora irten, 24 orduak ematen dituzte zeldetan. Ezin dute bisitarik jaso, eta Gurutze Gorria ere ezin izan da kartzelataratu sartu horien egoera gertutik ezagutzeko.

■ **Tupac Amaru desagertua zegoela uste zenean berriro agertu da.**

Ez da berriro azaldu. Inoiz ez zen menderatua izan. Guk hartu genuen erabaki baten ondorioz uste zuen hori Gobernuak. Eredu neoliberalak bortizki aplikatu zen eta sozialismoak behera egin zuen. Honek egoera nahasgarria sortu zuen buruzagi ezkerrean. Langileen herri mugimenduak atzera egin zuen. Bi aukera genituen. Batetik, indar militar gisa enfrentatzea eta, bestetik, herriarekin batera atzera egitea. Erabaki politikoa hartu eta atzera egin genuen. Klandestinitatean gure egiturak berritzeari ekin genion, kolpeak jaso baikenituen traidore batzuek informazioa pasatu ziotelako Gobernuari. MRTA menderatu zuela uste izan zuen Gobernuak, baina errealitatea baino areago nahia izan zen hori. Gu beti egon gara hemen.

■ **Krisiari aterabide politikoa emateko nazioartearen presioa hain garrantzitsua al da?**

Egoera honetan elkartasunak oso garrantzitsua izan behar du. Ez MRTAren, Peruko herriarekin baizik. Herria estatu terrorismo bortitz batean eta pobrezian murgildu duen politika neoliberalaren biktimak izan da. Peruko herritarrentzat irtenbide politikoa bilatu behar dugu. Gobernuari presioa egin behar zaio irtenbide politikoa bilatzeko. Zenbait gobernuak demokrataztat jo dute Fujimori, baina gaur egun argi dago inoiz ez dela demokrata izan. Perun ez dago demokraziarik, diktadura baizik. Eta diktadurarekin amaitu behar da. Hori posible izango da nazioartearen presioarekin. Eragotz dezagun alferrikako odol isurketak.

Gu iraultzaileak gara eta badakigu horrek zer dakarren: atxilotetak, torturak edo hiltzea. Onartu egiten dugu. Arriskuak ezagutzen ditugu eta horiei aurre egiten diegu. Baina badira ardurak batzuk gobernuak eta pertsonak aintzat hartu behar dituztenak. Milioika pertsonaren bizitzak jokoan jarri dira diktadura bat bermatuz. Herriaren beharrek jokatu da. Gaur herri honi zor zaio krisiari aterabide politikoa bilatzea. Munduko gobernuak Perurekiko duten behar morala da hori. Herri honek, Latinoamerika osoarekin batera, eman zien gaur egun duten ongizatea. Gaur egun konpromezu moral hori oinarrian hartuta, ahailegindu behar dute nire herriak behar duen bakea eta justizia bilatzen.

Agurtzane Ormaetxea
DONOSTIA